

Stanowisko
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 21 kwietnia 2017 r.

w sprawie: **rekompensaty ubytku w dochodach jst w związku z nowelizacją ustawy o transporcie kolejowym**

W dniu 1 stycznia 2017 r. wszedł w życie art. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 1923), zmieniający brzmienie art. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. W wyniku zmiany w/w przepisów w katalogu zwolnień od podatku od nieruchomości znalazły się nie tylko budowle infrastruktury kolejowej, ale także budynki i grunty wchodzące w skład tej infrastruktury. Ponadto na podstawie w/w nowelizacji ustawy o transporcie kolejowym z dnia 16 listopada 2016 r. znacznie rozszerzony został katalog elementów infrastruktury kolejowej. Ujęte w załączniku 1 („Wykaz elementów infrastruktury kolejowej”) składniki tej infrastruktury zostały zdefiniowane w taki sposób, iż obejmują szereg elementów, które dotychczas nie były uznawane za infrastrukturę kolejową (są to nie tylko tory, perony, przejazdy kolejowe, ale także m.in. nastawnie, urządzenia sterowania ruchem kolejowym, obrotnice, przesuwnice, nasypy i przekopy, drogi technologiczne i przejścia wzdłuż torów i inne, a ponadto grunty, oznaczone jako działki ewidencyjne, na których znajdują się wymienione elementy). Jednocześnie zgodnie z art. 8 ustawy o transporcie kolejowym grunty zajęte pod infrastrukturę kolejową zwolnione są z opłat z tytułu użytkowania wieczystego.

Do końca 2016 r. zwolnione od podatku od nieruchomości były tylko grunty zajęte pod infrastrukturę kolejową, a więc tylko w tej części, w której faktycznie infrastruktura ta się znajdowała. W części pozostałej podlegały one opodatkowaniu na ogólnych zasadach. Od 1 stycznia 2017 r. zwolnienie dotyczy całych działek ewidencyjnych, na których zlokalizowana jest infrastruktura kolejowa, określona w załączniku do ustawy o transporcie kolejowym.

W efekcie opisanych wyżej zmian prawnych skala zwolnień od podatku od nieruchomości oraz opłat z tytułu użytkowania wieczystego, a tym samym wpływów do budżetów gminnych, szczególnie w jednostkach samorządu lokalnego o gęstej sieci kolejowej, będzie bardzo znacząca. W wypadku części samorządów ubytki w dochodach w stosunku do obecnie osiąganym mogą być na tyle istotne, iż sparaliżują one gminy pod względem inwestycyjnym, ale mogą także w zdecydowany sposób wpłynąć na ograniczenie bieżącej realizacji zadań własnych samorządu. W związku z tym konieczne jest zrekomensowanie jednostkom samorządu ubytków w dochodach, które powstaną na skutek zmiany przepisów.

Należy podkreślić, iż Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa oceniło, że straty samorządów nie będą duże, oszacowało je na zaledwie ok. 7 mln zł rocznie. Naszym zdaniem szereg już ujawnionych faktów wskazuje jednoznacznie, iż szacunki tego Ministerstwa są rażąco zaniżone (już tylko jedna gmina w województwie śląskim wycenia swoje ubytki finansowe w roku 2017 na kwotę ok. 4 mln zł). Z uzasadnienia do rządowego projektu wynika, że był on opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego i że strona samorządowa nie zgłosiła uwag w zakresie zmian dotyczących opodatkowania. Jednak w trakcie prac nad nowelizacją swoje wątpliwości do wyliczeń Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa zgłaszało Ministerstwo Finansów, wskazując, że zmiany w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz rozszerzenie zakresu zwolnienia będzie skutkowało zmniejszeniem dochodów gmin i będzie wymagało wypłaty rekompensat z tytułu utraconych przez nie przychodów.